



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## **Jacobi Alvarez de Paz Opera**

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

**Álvarez de Paz, Jacobo**

**Lvgdvni, 1613**

De seceßione ab occupationibus singulis annis facienda. Cap. 4.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

Iam igitur audi, o religiose, quando & quomodo te renouabis. Omne tempus huius vitæ, tempus in nouationis est, quod ad hoc nobis concessum est, vt vetustatem hominis terreni deleamus, & nouum hominem Christum sequentes in nouitate vitæ ambulemus. Sed quia hoc loco de speciali quadam in nouatione loquimur, qua aliquantulum tepefacti ad pristinum feruorem redimus, ea frequenter assumenda est, quia frequenter cadimus, & non multis diebus in desideris perfectionis in tepefacti. Et quidem Thomas à Campis auctor piissimus circa præcipuas Sanctorum solennitates huic in nouationi insistendum præcipit. Circa principalia festa, inquit, renouanda sunt bona exercitia, & Sanctorum suffragia feruentius imploranda. De festo in festum proponere debemus, quasi tunc de sæculo migraturi simus, & ad æternum festum peruenturi. Sed vt aliquid facilius dicamus, ter, aut bis, aut saltem semel, debes singulis annis te in nouare, & quasi noua indumenta virtutis induere. Si enim per singulos annos hyeme & vere indumenta corporis mutas, & ea pro temporis necessitate in nouari vis, cur non etiam vestimenta animæ refarcies & in melius in nouata mutabis?

Thom. à  
Camp. li.  
1. de con-  
temp. mū  
di c. 19. 3

Bern.  
tract. de  
gra. & li.  
arbitr. ad  
finem.

Amb. lib.  
de inter-  
pell. Da-  
uid.

Ephr.

In quibus autem posita sit renouatio, Bernardus in hunc modum docuit: In his tribus interior renouatio consistit, rectitudine scilicet intentionis, puritate affectionis, recordatione bonæ operationis, per quam sibi bene conscia memoria enitescit. Sed liber eam ad captum nostrum accommodatius explicare. Ad spiritus igitur renouationem hæc facies: Aliquot dies ad rem hanc faciendam tanquam ad magni momenti negotium assumes, in quibus licet ab ordinariis occupationibus non te subtrahas, tamen sollicitus te in solitis deuotionis officiis exercebis, & quæ ad te pertinent, accuratius tecum ages. His diebus attentè vitam tuam discuties, mores inspicies, conuersationem euolues, religiosorum votorum ac propositorum tuorum à te rationem exiges, & an constans in eis fueris, an secus; an ritè seruaueris, an verò transgressus in aliquo fueris, tecum expendes. Postea ad Prælaturam, vel pattem spiritualem, accures, illique te ipsum aperies, conscientiamque manifestabis, & vulnera deteges, vt consilio & oratione, & aliis medijs tibi opem afferat. Ideo enim conscientia manifestatio huic in nouationi præmissa est, vt eam ad hoc tempus pertinere intelligas. Deinde peccata tua, ac defectus, quos deprehenderit, in vnum colliges, & si ita consuetum fuerit, vel tibi libuerit, confessione generali, aut saltem amarissima contritione, & fletibus dilues. Nam, vt inquit Ambrosius, rectè renouatur, qui de tenebris peccatorum in lucem virtutum mutatur, & gratiam, vt qui retri prius colluione fordebat, supra niuem albeni nimis fulgore resplendet. Si in seruandis votis religiosi minus fidelis fueris, si bonis propositis minus constans, de hoc vehementer etubesces. Si enim Esau (vt inquit magnus Ephraim) ab his quæ cum damno suo pepigerat, recedere noluit, quomodo tu pauca quæ pro salute tua fecisti, rumpere audebis? Si Herodes, quæ in suam promiserat perniciem, seruauit, & tu à fœderibus, quæ æternæ vitæ gratia pepigisti, resilies? Item ac si tunc primum votis te obstrinxisses, aut proposita fecisses, ea sic deinceps, fideliter, constanter & feruèdè seruare constitue. Vide quanto feruore, quanta deuotione iter vitæ spiritualis cepisti, & nunc huius in nouationis tuæ tempore te ipsum vincere cura, & maiori sollicitudine ac vigilantia proficere. His actis aliquo solemnè die, quin illud tempus incidat, ac si tunc professionem religiosam fecisses,

eam apud Dominum, quem præsentem consideras, etiam vocaliter repetes, quæ statuisti vitare ac facere, iterum statues, & quasi de nouo te ad perpetuum obsequium Domino consecrabis. Eo die immensas gratias illi ages, quod te ad vitam religiosam vocauit, quod te sibi votis religiosi ac professione ligauit, quod tot annis tuam ingratitude negligentiæque sustinuit. Ora cum vt amplius te expectet, vt gratiam ad incipiendum & sanctè conuersandum tribuat, & vt cæpta perficiat. Hæc est formula spiritualis renouationis singulis annis bis aut semel faciendâ, quam ad praxim redactam, & ignitis aspirationibus ac feruentissimis precationibus dispositam, in secundo exercitio, quod vocatur spiritualis desponsationis, & in tertio, quod vocatur professionis animæ erga Deum, Beatæ Gertrudis, inuenies. Quanta autem sit huius in nouationis utilitas, non est nostrum explicare, vt eam, & tu ipse fructum experieris.

### De secessione ab occupationibus, singulis annis faciendâ.

#### CAPVT IV.

**N**ON sufficiunt hæc omnia, quæ diximus, fragilitati nostræ, vt se semper à segnitie & multiplici imperfectione contineat. Quare per singulos annos ad octo vel plures dies omnino vacandum est, & spiritu quiescendum, ac penitus ab omni externa occupatione cessandum, vt mente calescamus, & à torpore liberemur. Istud profectò saluberrimum documentum non ex alio quàm ex Euangelio ipso & Sanctorum exemplo didicimus. Cùm enim conuenissent Apostoli ad Iesum, vt renunciarent ei, quæ (ipso mittere) Jegeant & docerant, dixit illis: Venite seorsum in desertum locum, & requiescite pusillum; non solum vt corporis vires resumerent, sed multo magis vt spiritu reficerent, & se ad primum feruorem, ex occupatione languentem, reuocarent. Hunc sensum indicat Theophylactus, ita scribens: Apostoli postquam prædicauerunt, congregantur apud Iesum, vt & nos discamus, si quando in ministerium mittamur, ne nos totos ab eo qui mittit, abripiamus, sed illum sciamus, caput, & ad illum redeamus, annunciemusque ei omnia, quæ vel docuimus vel fecimus. Neque enim satis est, si doceamus, nisi & fecerimus. Quiescere autem facit Christus discipulos, vt sciant Prælati laborantes in verbo & doctrina, dignos quibus detur sua quies, & non semper intendant laboribus. Et sanè optimo iure Dominus Apostolos ad secessum inuitauit, vt tam illis quàm nobis consuleret. Illis quidem, nam cùm nondum essent perfecti, & humanis affectibus subiacerent, erant per silentium & quietem, & contemplationis studium, ab ea quæ se ministeris animarum immisceat, distractione curandi. Nobis verò, vt ex Apostolis, ex ministrorum scilicet Euangelij magistris disceremus, quomodo oporteat nos animarum salutem vacare, & ad tempus nos ad silentium recipere, & ad reficiendas animæ vires in iugi contemplationis exercitatione quiescere. Si enim semper effundimus, & nunquam, aut parum infundimus, meritò timendum est, ne pauperes & vacui maneamus. Id est, si semper mens curis animarum & salutis aliorum, negotiis distenditur, & parum vires spirituales auget, vt oneri portando sufficiat, formidare debet ne aliquando onere pressa succumbat. Ergo præter communia

Marci 6.  
31.

Theophyl.  
ibid.

orationis

orationis & deuotionis opera, quibus nos quotidie à distractione & tepiditate seruamus, per aliquod tempus omnino quieti spiritus, & orationi prolaxa, & colloquiis diuinis vacandum est, vt inde magnum robur trahamus, quo nos in spiritu deuotionis, & in perfectionis desiderio seruemus.

Id etiam nos docuerunt sanctorum virorum in salutem animarum incumbentium exempla. Quorū historias ac gesta si euoluamus, manifestè videbimus eos frequenter à turbis, & occupationibus secessisse, vt ex quiete & consortio Domini assiduo, vires ad vtiliter laborandum, & in vita perfecta perseuerandum acciperent. Vnum profectò aut alterum in medium producam. De Beato Francisco ad salutem animarum vocato hæc scribit verus eius filius Bonauentura: Vir autem Dei solitarius remanens, & pacatus, nemora replebat gemitibus, loca spargebat lacrymis, pectora manu tundeat, & quasi occultius secretarium nactus, confabulabatur cum Domino suo. Ibi respondebat iudici, ibi supplicabat patri, ibi colloquebatur amico. Ibi quoque fratribus ipsū piè obseruantibus aliquoties auditus est clamorosis gemitibus apud diuinam pro peccatoribus interpellare clementiam, deplorare eam alta voce, quasi coram se positam Dominicam passionem. Ibi visus est nocte orans manibus ad modum crucis protensis, toto corpore subleuatus à terra, & nubecula quadam fulgente circumdatus, vt illustrationis mirabilis intra mentem mira circa corpus perustratio testis esset. Ibi etiam, sicut certis est comprobatum indicis, incerta sibi, & occulta diuinæ sapientiæ pandebantur, quamuis illa non vulgaret exterius, nisi quantum Christi virgebat charitas, & proximorum vtilitas exigebat. Dicebat enim; Leui mercede rem impræciabilem contingit amitti; & illum qui dedit, ad non dandum iterum facile prouocari. De Hugone verò Linconienſi Episcopo hoc inuenimus scriptum: Singulis annis vt minimum semel astutus vacationibus ad monasterium suum Vvictamienſe sese conferte solebat. Ibi verò tanquam in messe fertili, menti suæ de spiritualibus prouidit frugibus, quas vbertim illic ipse fecerat. Erant tunc illic viri valde spectabiles, in vita strenui, in contemplatione sublimes; si que blandimenta ei nulla, tanquam vltra alios Episcopos aliquid haberet sanctitatis, apponebant, sed potius admonebant, vt videret quantum adhuc abesset à conuersatione Patrum antiquorum. Tanta autem humilitate in omnibus se illis conformabat, vt præter solum annulum nil gestaret, vnde quoddam Episcopus, posset animaduerti. Actandem de Laurentio Dublinensi Episcopo hæc leguntur: In ea autem concavitate quam Sanctus Coenginus suis manibus effecisse dicitur: Beatus Laurentius persæpe latitans contemplatiuis deliciis illic deuotus perfruebatur, de corpore suo minime sollicitus, sed tamen in multa necessitate, ei desesse nolens, ter tantum in hebdomada panem & aquam, interdum etiam olus ei præbebat: tanquam alter Moyses contemplationis diuinæ suauitate refectus. Ibi ergo morans per quadragenas, hominum non admittebat frequentiam, nisi iam dicti Abbatis nepotis sui, qui ei cibum, qualem diximus, subministrabat, ad eumque causas & negotia populi, & ad populum sancti sacerdotis responsa atque consilia referebat. Erat autem accessus ad eum per scalam, cuius ima pars in aqua figebatur, superior tenebatur ad rupem. Hoc itaque fuit sanctorum virorum ingenium, partim ad vtilitatem fratrum curandam exitu, partim ad propriam salutem curandam, in cubiculum internæ conuersationis intrare: nunc

A consortia aliorum admittere, nunc verò per aliquod tempus ab occupationibus & turbis secedere, & soli Deo, ac si nihil in mundo esset, intellectu & affectu inhærere. Et hoc quidem imitatione sequi debemus, si similem feruorem & diligentiam in diuino obsequio tenere optamus.

Tu verò, ô religioſe, qui perfectionis desiderio ardes, & virtutum amore teneris, aliquando singulis annis te ab omni externa occupatione sequeſtra, vt tibi & Deo intendas, vt vias tuas confideres, vt in eo, qui finis tuus est, amplexu quiescas. Ad locum vnde exeunt flumina, reuertuntur, vt iterum fluant:] ad eum & tu, à quo gratiam ad discurrendum accepisti, per nonnullam secessionem à negotiis & curis, reuertere, vt iterum sine tuo damno fluere possis, & agros animarum rigare. Nullatenus dubitare poteris, quia assidua occupatione etiam bona, & vtili spiritu fatigaris, & in boni amore lassescis; pone itaque illam aliquando, & te solitudine aliorum exonerata, vt quiescas, viresque resumas. Danda est remissio animis, inquit Seneca, meliores acriorisque requieti surgent. Vt fertilibus agris non est impetandum, citò enim exhauriet illos nunquam intermissa fecunditas; ita animorum impetus assiduus labor frangit. Viros recipient paulum resoluti & remissi. Nascitur ex assiduitate laborum animorum hebetatio & languor. Et ad idem Gregorius ait: Ex studio namque arcus distenditur, vt in suo tempore cum vtilitate tendatur. Qui si otium relaxationis non accipit, ferendi virtutem ipso vsu tensionis perdit. Sic aliquando in exercitatione virtus cum per discretionem prætermittitur, reseruat; vt tanto post vitia valenter feriat, quanto à percussione interim prudenter cessat.] Clavis versus vnam partem mora, seram claudit; ad aliam verò partem voluta, aperit; sic mens exterioribus intendens, ea disponit atque custodit, sed ad Deum & interiora conuersa, ianuam aperit diuinæ miserationis, vt per eam thesauros donorum cœlestium educat. Nisi versus hanc partem te moueris, & nisi à Deo quod tribuas acceperis, nequaquam habebis quod tribuas. Quare sapienter dixit Bernardus: Otiosum non est vacare Deo, immò omnium negotiorum negotium, quoniam ex hoc otio vires proueniunt ad negotium, & qui scit prudenter ad tempus quiescere, sciet postea strenuè & vtiliter laborare. Deus ipse te ad caprandam quietem spiritus, quasi suo inuitauit exemplo. De eo enim dictum est: Compleuitque Deus die septimo opus suum quod fecerat, & requieuit die septimo ab omni opere quod pararat. Si ergo septem diebus, vel non paucis mensibus operatus es, & salutem aliorum quaesiuisti, iam Sabbatum, id est, tempus aliquod quieti destinatum, libenter excipe, in quo dum ab externo opere cessas, virtutes restaures, & spiritum præ onere deficientem reficias. Legem posuit Dominus aquis, ne transirent fines suos.] Et tu legem pone occupationibus tuis, & modum curis tuis, ne instar aquarum irruentium te obruant, & ab stabilitate perfectionis abducant.

E Ex hac ergo spirituali quiete, in qua te ipsum inspexisti, desideria sopita excitasti, proposita confirmasti, cum Deo, ceu alter Iacob, ad accipiendam benedictionem pugnaſti: exiſtis vt Moſes facie splendida ex consortio Domini, & anima roborata, vt possis sine tui detrimento aliis prodesse, immò & cum virtutum augmento animas generare, & Deo thesauros saluandorum acquirere.

Ecl. 1. 7.

Seneca de tranquillitate, lib. 1. c. 15.

Bernardus ad fratres de monte Dei.

Gen. 2. 1.

Prou. 29.